

แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างมีความสุข

ปาจารีย์ นาคะประทีป* กิ่งกาญจน์ ทองงอก และสุวิชา เนียมสอน

สำนักบริหารกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
*e-mail: parjareenakapratip@gmail.com

บทคัดย่อ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางที่มีบทบาทสำคัญในการสื่อสาร การจัดการศึกษาด้านภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัยทุกคน และมีผลต่อชีวิตของเด็กทุกคนในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้นเพื่อให้เด็กได้นำภาษาอังกฤษไปใช้สื่อสารในโลกสังคมปัจจุบัน จึงได้ให้ความสำคัญการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างมีความสุข ซึ่งทำให้เด็กปฐมวัยได้ใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีความสุขและมีความหมายมากยิ่งขึ้น และเมื่อเด็กมีความสุขเด็กจะสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้กับครอบครัว คนรอบข้าง รวมถึงช่วยให้เด็กมีความพร้อมในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างสมบูรณ์อีกด้วย บทความนี้มุ่งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างมีความสุขโดยรวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการเริ่มต้นจาก ความสำคัญของภาษาอังกฤษ หลักการจัดการกิจกรรมเสริมความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา การเรียนรู้อย่างมีความสุข การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีความสุข และตัวอย่างการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีความสุขในโครงการละอองพลัส

คำสำคัญ: การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เด็กปฐมวัย ความสุข

Guidelines for Enhancing Happily English Learning for Early Childhood

Parjaree Nakapratip*

Kingkarn Thong-ngok

Suwitcha Niamsorn

The Office of Strategy Management, Suan Dusit University

*e-mail: parjareenakapratip@gmail.com

Abstract

English is a common language that plays an important role in the communication; therefore, English language education is necessary for all early childhood. Learning English certainly affects the lives of all children now and in the future. To focus on the children to apply the English language to communicate in today's social world, managing the English language learning for early childhood with happiness is important because when children feel happy, they will be able to use the English language with their families and the people around them. Happiness is crucial for children since it can prepare children to learn the English language completely. This article helps to build understanding regarding the English language acquisition for early childhood by gathering relevant data and research on principles of organizing English language learning activities, English acquisition theory, happy learning, the boosting of happiness learning the English language and an example of happiness learning the English language in LA-OR Plus project.

Keywords: English learning, early childhood, happiness

1. บทนำ

ปัจจุบันภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อสารสำหรับโลกในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากเป็นภาษาสากลในการสื่อสารสำหรับมนุษย์และทำให้เกิดความสมดุลระหว่างประเทศ เช่น การเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี การสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ การติดต่อซื้อขาย การคมนาคม การลงทุนร่วมกับต่างชาติ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล การเรียนรู้ การเดินทางทั่วโลก การอ่านสื่อต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง รวมถึงการหาโอกาสในอาชีพอย่างหลากหลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น ภาษาอังกฤษจึงส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ (อรปวีณ์ กุลพรเพ็ญและ นฤมล สุนทรทิพย์, 2561) ด้วยเหตุนี้ผู้รู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นผู้ได้เปรียบ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคนที่เข้าสู่ระบบโรงเรียน ทำให้สถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ ซึ่งครูเป็นผู้มีหน้าที่ในการแบ่งปันความรู้ร่วมกับนักเรียนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ครูจึงควรมีหลักในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนให้ถูกต้อง

2. วัตถุประสงค์ของบทความ

- 2.1 เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างมีความสุขสำหรับครูปฐมวัย
- 2.2 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบภาษาธรรมชาติสำหรับโรงเรียน หรือครูที่ต้องการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย

3. หลักการจัดกิจกรรมเสริมความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ผู้สอนควรต้องบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนกับผู้เรียนก่อนได้รับการฝึกฝนตามสถานการณ์ต่าง ๆ รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมที่หลากหลาย เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน การส่งเสริมความสามารถด้านภาษาต้องบูรณาการทักษะทางภาษา 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้เหมือนการสื่อสารในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง นอกจากนี้ ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้ใช้ความรู้ แสดงความคิดเห็น ระดมสมอง และแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อีกทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรจัดตามศักยภาพของผู้เรียนให้มีความง่ายเหมาะสมกับวัย ตอบสนองตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียน โดยครูสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ตามความเหมาะสม (Gupta, 2019 และ Dakhi, 2017) รวมถึงให้ความสำคัญกับการเลือกสื่อการสอนที่ส่งเสริมทักษะพื้นฐานของผู้เรียน ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษา และการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการศึกษาหาความรู้ด้านภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน รวมถึงครูต้องคอยแนะนำ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการใช้ภาษาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (แสงระวี ดอนแก้วบัว, 2558, ทิช จุลี และนุชนาฏ เนตรประเสริฐศรี, 2554 และสถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

4. แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

การจัดกิจกรรมเสริมความสามารถด้านภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 ควรเป็นแนวทางการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language Approach) ครูควรส่งเสริมและจัดการเรียนรู้ให้เด็กเกิดการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองจากสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เช่น ตัวหนังสือ การจัดป้ายหน่วยการเรียนรู้ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย สื่อการสอนต่าง ๆ ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาอย่างเป็นองค์รวมโดยไม่มีการแบ่งแยกไวยากรณ์ออกเป็นส่วน ๆ เด็กจะเรียนรู้ภาษาจากบริบทและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้คิด ได้เล่น ได้ปฏิบัติ ได้เกิดการเรียนรู้ ได้องค์ความรู้การใช้ภาษาด้วยตนเองจากสิ่งแวดล้อมทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตในห้องเรียน แล้วพัฒนาสู่การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีความหมายในชีวิตประจำวัน (นฤมล เนียมหอม, 2540, Chen et al., 2016 และ Goodman, 2014) ทั้งนี้ Ling (2012) ได้ศึกษาทฤษฎีภาษาธรรมชาติและการจัดการเรียนการสอนของการอ่านภาษาอังกฤษ พบว่า การสอนแบบภาษาธรรมชาติสามารถใช้ในการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานและโดยเฉพาะการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งแนวการสอนแบบภาษาธรรมชาติ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่ ครู สิ่งแวดล้อม เด็ก และกิจกรรม

5. ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา (Theories of language learning)

ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาความสามารถด้านภาษาของเด็ก อันนำไปสู่การที่เด็กสามารถพูดในใจและคิดในใจ ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาที่สำคัญ เด็กปฐมวัยเรียนรู้ภาษาผ่านกิจกรรมและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น สำหรับการพัฒนาการทางภาษาครอบคลุมทั้งพัฒนาการด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ครูปฐมวัยควรจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ กิจกรรม และบรรยากาศที่เหมาะสมในการจัดประสบการณ์พัฒนาการด้านภาษา (ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์, 2562, ลักขณา สิริวัฒน์, 2557, วรนาท รักสกุลไทย และนฤมล เนียมหอม, 2549) ซึ่งทฤษฎีต่าง ๆ ที่สามารถเป็นเครื่องมือในการใช้ในการจัดการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนและเด็กในห้องเรียน สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา

ทฤษฎี	คำอธิบาย	วิธีการ/ตัวอย่างกิจกรรม	อ้างอิง/ที่มา
1. ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก (Classical conditioning theory of learning)	การวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกสามารถนำไปปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์	เด็กไม่ชอบสนทนาภาษาอังกฤษกับครูในห้องเรียน แต่เด็กชอบกิจกรรมที่มี การร้องเพลง การเต้น ครูควรจัดกิจกรรมการเต้น ร้องเพลงที่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ จะเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมการเต้น ร้องเพลง ทำให้เด็กชอบการสนทนาภาษาอังกฤษมากขึ้น	Petrovich (2003)
2. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social cognitive learning theory)	เด็กเรียนรู้ด้วยวิธีการสังเกตหรือเลียนแบบ เพราะมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเสมอ	การจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษควรให้เด็กได้มีการแสดงออกการใช้ภาษาผ่านกิจกรรมต่าง ๆ โดยครูควรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับเด็กตลอดเวลาเพราะเด็กจะสังเกตและเลียนแบบการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องจากครู	Bandura (1977)
3. ทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt theory)	เด็กจะเรียนรู้จากการสอนแบบภาพรวมก่อนแบ่งออกเป็นภาพย่อย ๆ	การจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย ด้านวิชาการควรจัดผ่านจัดกิจกรรม เช่น การเขียน เด็กจะเขียนตัวพยัญชนะบนกระดานแป้น การวาดรูปบนแป้นเปียกสี การอ่าน เด็กควรเห็นวิธีการอ่านหนังสือนิทาน การอ่านออกเสียงที่ถูกต้องจากครู โดยครูจะต้องเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เด็กเกิดประสบการณ์มากขึ้นจนเด็กสามารถเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้เชิงวิชาการที่สูงขึ้น	Brownell (2008)
4. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ (Bruner's)	การเรียนรู้ของมนุษย์มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ การให้เด็กได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ สัมผัส จะทำให้เด็กได้เห็นภาพความเป็นจริง การคิด จะทำให้เด็กเกิดความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น	ผู้สอนควรจัดกิจกรรมภาษาให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง โดยผู้สอนควรเป็นผู้สร้างแรงจูงใจให้เด็กในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้	Bruner (1966)

ตารางที่ 1 เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาโดยเฉพาะถึงแม้ว่าทฤษฎีดังกล่าวจะมีวิธีการจัดการเรียนรู้ภาษาที่ต่างกักัน แต่ผลลัพธ์ที่ได้จะเห็นว่าสามารถทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้เร็วมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษครูสามารถนำทฤษฎีการเรียนรู้ภาษามาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษให้กับเด็กปฐมวัย ได้แก่ ทฤษฎี การเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก ครูควรเน้นกิจกรรมที่เกิดจากความสนใจของเด็ก เช่น กิจกรรมการร้องเพลงประกอบการเดินภาษาอังกฤษ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา ครูควรเน้นการเป็นแบบอย่างการสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษกับเด็กในห้องเรียน ทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มเกสตัลท์ ครูควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง อย่างต่อเนื่อง เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก และทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ ครูเป็นผู้ชี้แนะให้กับเด็กในการทำกิจกรรมต่างๆ

6. การเรียนรู้อย่างมีความสุข

การเรียนรู้อย่างมีความสุขสามารถเกิดขึ้นจากผู้เรียนสนุกกับกิจกรรมการเรียนรู้ บรรยากาศที่ผ่อนคลาย เพลิดเพลินกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน มีชีวิตชีวา ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อน ครู กิจกรรมการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมรอบตัว เกิดการตอบสนองการเรียนในทางบวก ทั้งนี้ ความสุขมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการเรียนรู้ของมนุษย์ กล่าวคือ เมื่อเด็กหรือผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดี มีความจำระยะยาวและมีประสิทธิภาพในการคิดอย่างหลากหลาย ถ้าได้อยู่ในบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย มีความสุข ไม่เครียดหรือเร่งเรียนตลอดเวลา ความสุขจึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นปัจจัยของการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ส่งผลให้เกิดพลังในการเรียนและส่งเสริมการทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ในชีวิตทั้งเพื่อตนเองและสังคม (Nuansri, 2019, Talebzadeh and Samkan, 2011, วรนาท รักสกุลไทย และนฤมล เนียมหอม, 2549) ผลการวิจัยเกี่ยวกับความสุขของการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุข

ประเด็นวิจัย	กลุ่มเป้าหมาย	ผลการวิจัย	อ้างอิง/ที่มา
ตัวบ่งชี้การบริหารห้องเรียนคุณภาพเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข	นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา	การบริหารห้องเรียนจะต้องประกอบด้วย 2 ด้านคือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วยบรรยากาศในชั้นเรียน คุณลักษณะของครู และด้านการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ความเหมาะสมของบทเรียน การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล การเรียนรู้	Supasorn, Vongprasert and Ugsornwong (2019)
คุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมความสุขของนักเรียนในโรงเรียน	นักเรียน	การสร้างความสุขให้กับนักเรียน ประกอบด้วย คุณสมบัติ ดังนี้ สื่อการสอน สภาพแวดล้อม คุณภาพการสื่อสารของครู และการให้ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของโรงเรียน	Sezer and Can (2018)
ความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนเตรียมทหาร	นักเรียนเตรียมทหาร	ตัวแปรความสุขในการเรียนรู้ ได้แก่ 1. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย วัสดุ อุปกรณ์มีความหลากหลาย 2. ด้านบรรยากาศทางกายภาพ ได้แก่ สภาพอาคารเรียนต้องพร้อมใช้งานอยู่เสมอ มีต้นไม้	ปิยะมาศ ตัณฑะตะนัย และต้องลักษณะ บัญธรรม (2562)

ประเด็นวิจัย	กลุ่มเป้าหมาย	ผลการวิจัย	อ้างอิง/ที่มา
		การตกแต่งสวนย่อม มีสนามกีฬา ห้องสมุด 3. ด้านผู้สอน ต้องทำหน้าที่เป็นทั้งครูผู้สอนและที่ปรึกษาแทนผู้ปกครองในทุก ๆ เรื่อง 4. ด้านครอบครัว ควรเอาใจใส่ ให้กำลังใจ และให้โอกาสใหม่กับนักเรียนเสมอ	

ตารางที่ 2 เป็นงานวิจัยที่เน้นการเรียนรู้ที่มีความสุขสำหรับนักเรียนโดยเฉพาะถึงแม้ว่างานวิจัยดังกล่าวจะมีวิธีการดำเนินการที่แตกต่างกัน แต่ผลลัพธ์ที่ได้จะเห็นว่าความคล้ายคลึงกัน ดังนั้น ความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนจะต้องประกอบด้วยสภาพแวดล้อม เช่น การจัดบรรยากาศที่น่าสนใจภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม ครูผู้สอนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็กจะร่วมกันจะทำให้เด็กมีความสุขในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

7. การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีความสุข

การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีความสุขต้องพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 4 ประการ ที่ช่วยเสริมแรงทางบวกแก่เด็ก ได้แก่

7.1 ครูต้องสื่อสารแบบกัลยาณมิตรกับเด็ก

การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่ไม่ได้ในกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน ครูต้องมีทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพซึ่งทำให้เด็กในห้องเรียนเกิดความกระตือรือร้น (Fashiku, 2017) นอกจากนี้ Diloyan (2017) และ Yang (2017) ยังเสริมว่า ภาษาพูดและภาษากายของครูต้องมีการแสดงออกทางสีหน้าและเคลื่อนไหวร่างกายที่ถูกต้อง และเป็นไปอย่างธรรมชาติ ทำให้ห้องเรียนมีบรรยากาศที่มีชีวิตชีวา ทำให้เด็กสนใจในการเรียนรู้ ซึ่งช่วยให้เด็กผ่อนคลาย และมีแรงเสริมทางบวกในการเรียนรู้

7.2 สิ่งแวดล้อมต้องผ่อนคลายและส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้

เด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่กดดันจะไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข สภาพแวดล้อมในห้องเรียนมีบทบาทสำคัญในการทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมและทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ในห้องเรียน ซึ่งครูสามารถปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในห้องเรียนได้ เช่น การปรับโต๊ะเรียน การปรับแสง อากาศ ซึ่งครูจะต้องตระหนักถึงองค์ประกอบนี้เป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้าครูไม่ให้ความสนใจสภาพแวดล้อมในห้องเรียนจะทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนรู้น้อยลง (Hannah, 2013)

7.3 เด็กต้องได้รับการสนับสนุนเชิงบวกจากผู้ปกครอง

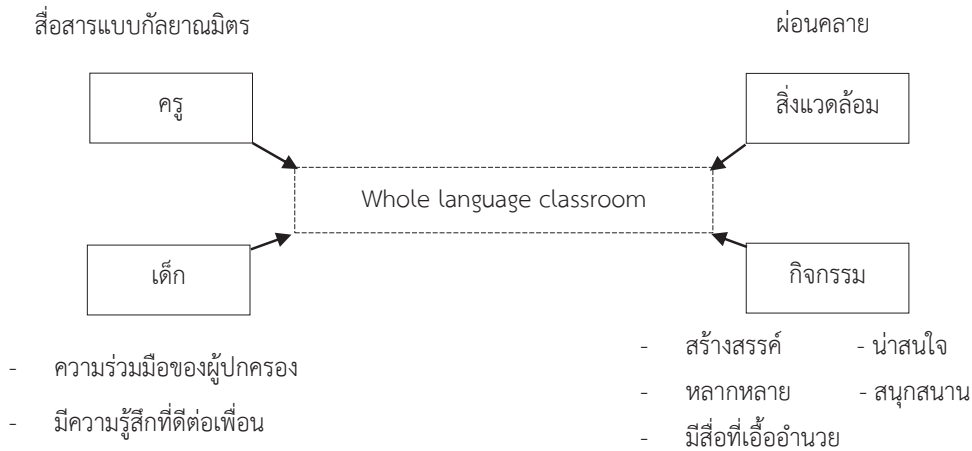
ความเชื่อและประสบการณ์ของครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับความสำเร็จของเด็ก การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีผลกระทบต่อมารโรงเรียนของเด็ก และมีความรู้สึกที่ดีกับเพื่อนในห้องเรียน (Australian Capital Territory Government, 2015 และ Poortviet et al., 2019) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ansong et al. (2017) ซึ่งพบว่า การสนับสนุนของเพื่อนร่วมชั้นในห้องเรียนเป็นความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งที่สุดของการมีส่วนร่วมของเด็ก รวมถึงการสนับสนุนจากผู้ปกครองและครูล้วนมีส่วนช่วยในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการเรียนของเด็กด้วย

7.4 กิจกรรมที่จัดให้เด็กต้องสร้างสรรค์

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) เน้นให้ครูจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดความสุขสนทนและหลากหลาย ได้ใช้ความสามารถเพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ตนเองและสังคม และต้องมีการออกแบบสื่อประกอบกิจกรรมที่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น การจัด

กิจกรรมสร้างสรรค์จากงานวิจัยของ Pavlidou et al. (2018) และ Harackiewicz et al. (2016) ซึ่งจัดกิจกรรมการเดินที่เป็นการแสดงออกทางภาษาที่สวยงาม ได้ฝึกการเคลื่อนไหว ความคิดริเริ่ม มีความน่าสนใจเพราะสามารถเป็นการกระตุ้นความสนใจของเด็กและนำไปสู่ประสบการณ์เรียนรู้ที่มีส่วนร่วมได้ รวมถึงสื่อการเรียนรู้ประเภทเกมช่วยพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ “เกมตะลุยคำศัพท์” จากภาคินิพนธ์ของ ภคินันท์ ยอดสิงห์ (2560) ซึ่งเน้นคำศัพท์พื้นฐาน ประโยคง่าย ๆ เพื่อที่เด็กจะได้พัฒนาการทางด้านภาษาอังกฤษการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งสามารถดึงดูดความสนใจของเด็กได้ดี

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่ารายละเอียดของปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีความสุข ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แนวการส่งเสริมภาษาอังกฤษอย่างมีความสุข

8. โครงการละอองพลัส (LA-OR Plus): การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีความสุขอย่างเป็นรูปธรรม

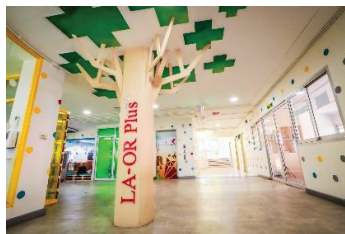
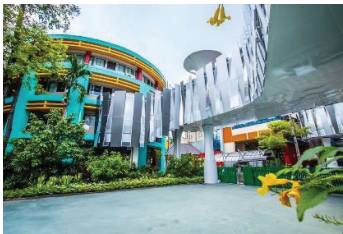
โครงการละอองพลัส (LA-OR Plus) คือ หลักสูตรเฉพาะของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศที่ปรับจากโครงสร้างหลักสูตรพื้นฐานของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ เน้นการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร โครงการฯ นำกรอบโครงสร้างการพัฒนาเด็กเล็กจากประเทศอังกฤษ มาปรับใช้กับสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยร่วมกับทฤษฎีบริบท (contextualism) ในการดำเนินการโครงการ ซึ่งมีบริบทภายในและภายนอก (inner and outer context) ได้แก่ องค์กรประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ลักษณะกายภาพของเด็ก เนื้อหาที่ถ่ายทอดให้กับเด็ก ซึ่งโครงการละอองพลัสส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างมีความสุขตามปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 4 ประการ ดังนี้

8.1 การสื่อสารของครู

ครูประจำชั้นห้องเรียนระดับปฐมวัยของโครงการละอองพลัส ประกอบด้วยครูชาวต่างชาติ จำนวน 1 คน และครูไทย จำนวน 1 คน ครูจะกระตุ้นให้เด็กเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างเป็นธรรมชาติผ่านกิจวัตรประจำวัน เช่น การทักทายระหว่างกันในตอนเช้าและตอนเย็น เมื่อทำงานประสบความสำเร็จจะขอบคุณกันเสมอด้วยคำว่า “Thank you” การร้องเพลงภาษาอังกฤษเพื่อช่วยเตรียมความพร้อมให้เด็กก่อนเรียน การสลับตารางสอนระหว่างชั้นทำให้เด็กได้คุ้นเคยกับสำเนียงและแนวการสอนที่หลากหลาย การส่งต่อกันเป็นระบบด้วยการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร เช่น เมื่อเด็กรับประทานอาหารกลางวันเสร็จครูประจำชั้นชาวไทยจะส่งเด็กเข้าห้องเรียนพร้อมกับแจ้งให้ครูชาวต่างชาติเพื่อดูแลเด็กในการแปร่งฟัน เปลี่ยนชุดนอน จากการทำงานร่วมกันของครูชาวต่างชาติและครูไทยทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาจากการสื่อสารของครูในสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียนตลอดเวลา ทำให้เด็กเห็นแบบอย่างในการสื่อสารการใช้ภาษาอังกฤษผ่านชีวิตประจำวันจากตัวครู ส่งผลให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างเป็นธรรมชาติ

8.2 สิ่งแวดล้อมที่ผ่อนคลาย

ห้องเรียนของโครงการละอพลัสจัดตามการศึกษาวิจัยของต่างประเทศในเรื่องของการจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียน นอกจากนี้ โครงการฯ ให้ความสำคัญกับการจัดสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เช่น การจัดตารางกิจกรรมของโครงการละอพลัสระดับชั้นปฐมวัย โดยสลับห้องเรียนและสลับระหว่างชั้นเรียน เพื่อให้เด็กเรียนรู้สำเนียงการใช้ภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างชาติแต่ละคน เมื่อเด็กสนทนากับชาวต่างประเทศสำเนียงต่าง ๆ จะทำให้เด็กสามารถเข้าใจและสื่อสารภาษาอังกฤษเบื้องต้นได้ พร้อมกับการใช้ห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาเพื่อเปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้กับเด็ก เช่น ห้อง Learning Room และห้องสุนทรียภาพทางศิลปะและดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย นอกจากนี้ เด็กเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ โรงเรียน และภายในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต เช่น Home Bakery ครีมนวดดุสิต ลานสวนดุสิตโพล และการจัดทัศนศึกษาตามหน่วยงานหรือองค์กรที่จัดเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับเด็ก สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ของหลักสูตร

ภาพที่ 3 ตัวอย่างห้องเรียนโครงการละอพลัส

8.3 กิจกรรมกับการเรียนรู้ภาษาธรรมชาติ

โครงการละอพลัส สร้างสรรค์การส่งเสริมภาษาให้กับเด็กปฐมวัยโดยมีการจัดอาจารย์ที่มีความถนัดด้านต่าง ๆ จากคณะวิชาที่เป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตมาจัดกิจกรรมตามหน่วยการเรียนรู้ เช่น คณะครุศาสตร์ โรงเรียนการเรือน โดยใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยควบคู่กัน เด็กได้เรียนรู้ภาษาจากความหลากหลายของการจัดกิจกรรมของครูชาวต่างชาติ ได้แก่ ประเทศอเมริกา ประเทศนิวซีแลนด์ และฟิลิปปินส์ รวมถึงบุคลากรมีความเป็นมืออาชีพในการทำสื่อต่าง ๆ โดยได้รับการสนับสนุนสื่อการสอนและสถานที่ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้จากหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความน่าสนใจ เด็กสนุกและมีความสุขกับการเรียนในโครงการละอพลัส

8.4 ความร่วมมือจากผู้ปกครอง

ผู้ปกครองเป็นตัวกลางของการสื่อสารกับเด็กผ่านช่องทางที่หลากหลาย ได้แก่ การใช้ระบบ ClassDojo และ Facebook เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลสำคัญและติดต่อกับผู้ปกครอง โดยมีผู้ดูแลระบบดูแลการสื่อสารให้มีความสะดวกรวดเร็ว รวมถึงมีการประชุมระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง และครู (Student Parent and Teacher Meeting) ทุกภาคการศึกษา นอกจากนี้ ครูในโครงการละอพลัสจะบันทึกการสื่อสารที่เกิดขึ้นระหว่างเด็กกับเด็ก และเมื่อครบปีการศึกษาจะมีการส่งให้กับผู้ปกครองเพื่อทราบพฤติกรรมและการสื่อสารของเด็ก ๆ ในห้องเรียน

9. สรุป

ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางที่สำคัญในการสื่อสาร โดยเฉพาะหน่วยงานทางด้านการศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการใช้แนวการสอนแบบภาษาธรรมชาติอย่างมีความสุข โดยเริ่มต้นจากครูผู้สอนต้องเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ภาษาของเด็กและคิดค้นวิธีการสอนที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ภาษาของเด็กได้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เด็กมีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษผ่านการสื่อสารจากชีวิตประจำวันประกอบการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับชีวิตจริงของเด็ก โดยกิจกรรมต้องมีความหลากหลาย สร้างสรรค์ เกิดความสนุกสนาน สื่อการสอนสามารถให้เด็กสัมผัส เลือกใช้ได้ด้วยตนเอง

สิ่งแวดล้อมต้องเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ภาษา เด็กต้องมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนและครูในห้องเรียน ครูกับเด็กมีการสนทนาร่วมกันแบบเพื่อนในห้องเรียนอย่างเป็นเหตุเป็นผล เด็กเกิดความรู้สึกผ่อนคลาย ไม่เครียดระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียน พร้อมกับการได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาด้านตนเอง ดังนั้น กิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างมีความสุขจะต้องประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ คือ “กิจกรรมการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ครู เด็ก และความสุข” ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีความสุขอย่างแท้จริง

10. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ทิช จุลี และนุชนาฏ เนตรประเสริฐศรี. (2554). **ชุดคู่มือสร้างสอนสำหรับครู** ตอนการสร้างสื่อในห้องเรียนที่ละ**ความสามารถ**. กรุงเทพฯ: อินสปายร์.
- นฤมล เนียมหอม. (2540). **การศึกษาสภาพและปัญหาการสอนภาษาแบบธรรมชาติในโรงเรียนอนุบาล กรุงเทพมหานคร**. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. (2562). **เปิดโลกจิตวิทยาเด็ก**. กรุงเทพฯ: บุ๊คสเคป.
- ปิยะมาส ตันตะตะนัย และต้อมลักษณ์ บุญธรรม. (2560). **ความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนเตรียมทหารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ**. *เกษมบัณฑิต*, (20), 100-110.
- ภักคินันท์ ยอดสิงห์. (2560). **การออกแบบสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษของเด็กอายุ 3-6 ปี**. ปรินญาศิลปประยุกต์บัณฑิต สาขาวิชาออกแบบอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2557). **จิตวิทยาสำหรับครู**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- วรรณาท รักสกุลไทย และนฤมล เนียมหอม. (2549). **การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย หน่วย ที่ 9-15**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). **คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล ระดับชั้นประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- แสงระวี ดอนแก้วบัว. (2558). **ภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรปวีณ์ กุลพรเพ็ญ และนฤมล สุนทรทิพย์. (2561). **ความสำคัญของภาษาอังกฤษและการเรียนรู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมสำหรับชาวไทยเพื่อเตรียมพร้อมสู่การเป็นลูกเรือในสายการบินต่างชาติ**. ใน *การประชุมวิชาการด้านการบินระดับชาติ ครั้งที่ 1* (น. 46). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรังสิต
- Ansong, D., Okuma, M., Bowen, G. L and Walker, A. M. (2017). **The Role of Parent, Classmate and Teacher Support in Student Engagement: Evidence from Ghana**. Retrieved April 2, 2020, from <https://www.researchgate.net>.
- Australian Capital Territory Government. (2015). **Parental Engagement Supporting Children's Learning at Home**. Australian.
- Bandura, A. (1977). **Social Learning Theory**. United States of America.
- Brownell, P. (2008). **Handbook for Theory, Research, and Practice in Gestalt Therapy**. United Kingdom.
- Bruner, J. S. (1966). **Toward a Theory of Instruction**. United States of America.

- Chen, L, Cheng, J and Chou, M. (2016). Literacy Development in Preschool Children: A Whole Language Curriculum. **European Journal of Language Studies**, 3, pp. 24-49.
- Dakhi, S. (2017). **The Principles and the Teaching of English Vocabulary: A Review**. Eed collegiate forum.
- Diloyan, A. (2017). **The Importance of Communication in the Classroom: The Impact of Effective Communication Skills on Student Enthusiasm**. Bachelor of Arts: English and Communications, Yerevan, Armenia, United States of America.
- Fashiku, C. O. (2017). Effective Communication: Any Role in Classroom Teaching – Learning Process in Nigerian Schools?. **Bulgarian Journal of Science and Education Policy**, 11(1), 171-187.
- Goodman, K. (2014). **What's Whole In Whole Language In The 21st Century?**. New York.
- Gupta, A. (2019). Principles and Practices of Teaching English Language Learners. **International Education Studies**, 12(7), 49-57.
- Hannah, R. (2013). **The Effect of Classroom Environment on Student Learning**. Honors Thesis, Western Michigan University.
- Harackiewicz, J. M., Smith, J. L. and Priniski, S. J. (2016). Interest Matters: The Importance of Promoting Interest in Education. **SAGE Journals**, 3(2), 220-227.
- Ling, P. (2012). The “Whole Language” Theory and Its Application to the Teaching of English Reading. **Canadian Center of Science and Education**, 5, pp. 147-152.
- Nuansri, M. (2019). Analysis of Students Learning Happiness, Faculty of Education. **Valaya Alongkorn Rajabhat University under Royal Patronage. Journal of Education Studies**, 47(2), 223-243. (in Thai)
- Pavlidou, E., Sofianidou, A., Lokosi, A., and Kosmidou, E. (2018). Creative Dance as a Tool For Developing Preschoolers' Communicative Skills and Movement Expression. **European Psychomotricity Journal**, 10(1), 3-15.
- Petrovich, I. (2003). **Conditioned Reflexes**. United States of America.
- Poortviet, M., Axford, N. and Lolyd, J. (2019). **Guidance Report Working with Parents to Support Children's Learning**. Australian.
- Sezer, S. and Can, E. (2018). School Happiness: Parents' Opinion on Required Qualifications for School Happiness. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi**, 4(1), 191-220.
- Supasorn, J., Vongprasert, J. and Ugsornwong, R. (2019). Indicators of Quality Classroom Management for Happy Learning Of Students in Secondary School. **Veridian E-Journal**, 12(3), 199-216. (in Thai)
- Talebzadeh, F. and Samkan, M. (2011). Happiness for Our Kids in Schools: A Conceptual Model. **Procedia-Social and Behavioral Sciences**, 29, 1462-1471.
- Yang, X. (2017). The Use of Body Language in English Teaching. **Academy Publication**, 7(12), 1333-1336.